

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О.С. Художній образ в українському народно-сценічному танці: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури». Київ: КНУКІМ, 2008. 19 с.
2. Ірдиєнко К. Еволюція розвитку сучасної хореографічної естетики. *Вісник Львівського університету. Серія «Мистецтвознавство»*. 2014. № 14. С. 144–147.
3. Сучасний танець. Основи теорії і практики: навч. посіб. / О.О. Бігус, О.О. Маншилін, Д.О. Кондратюк, Л.В. Мова, А.В. Журавльова, І.І. Герц, Н.П. Донченко, Н.П. Батєєва. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 264 с.
4. Черкашина-Губаренко М. Режисер-постановник та автор-інтерпретатор у сучасному балетному театрі. *Часопис Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського*. Вип. 11. С. 17–23.

Valeriy TOPCHYY
(Odesa, Ukraine)

THE WORK OF XENOPHON ATHENIANS «ANABASIS», AS THE MAIN SOURCE FOR THE HISTORY OF GREEK MERCENARIES IN THE TERRITORY OF PERSIA

Let's start with the fact that Xenophon Athenians is a famous ancient Greek politician, philosopher and commander (440–350 BC), who entered history as a military and political figure of Ancient Greece and lived in the period from the middle of the 5th to the middle of the 4th BC. It was the campaign of Greek mercenaries to Persia that greatly influenced the further political career of Xenophon Athenians, which is why he decided to record his thoughts and observations during this trip in the work «Anabasis», which is considered one of the last works of the ancient Greek politician and was written approximately in the 1st half of the IV century BC. [2, 3, 4, 6, 7, 10].

It should be noted that Xenophon's «Anabasis» was popular even in antiquity. A large number of modern scientists believe that the tradition of ancient authors to describe their own actions in the third comes from this work. The famous ancient Greek historian and author of the work «World History» Polybius (208–126 BC) believed that it was the book of Xenophon of Athens that inspired Alexander the Great to conquer Asia [9]. The famous ancient historian and author of «Lives of Philosophers and Sophists» Eunapius (347–414) was of the same opinion as Polybius [8].

The description of the campaign of Greek mercenaries on the territory of Persia in «Anabasis» begins with a story about its leader Cyrus the Younger (? – 401 BC), who was the son of the late Persian king Darius II (475–404 BC) and decided to try to seize the Persian throne, which went to his brother Artaxerxes II [1, 5].

In further events, Cyrus gathers a large army, where 10 thousand Spartan Greek mercenaries under the command of the Greek Clearchus played the main role.

Having reached the city of Kunax (present-day Syria), Cyrus the Younger engages in battle with his brother, but dies during it. The Greek army was forced to retreat, and later

all its commanders were killed due to the deception of the adviser of the Persian king Tissaphernes. Xenophon was appointed the new commander.

Later, for several years, Greek mercenaries tried to return home from the territory of Persia. Having passed through the deserts of Iran and Iraq and the Armenian mountains, the Greeks get the territory of the present-day Turkey, where they enter the Greek cities of Asia Minor and from there depart back to continental Greece. The number of soldiers who remained is 8500 people.

It can be concluded that the work of Xenophon Athenians «Anabasis» is an important source for studying the campaign of Greek mercenaries on the territory of Persia in 401-399 BC. under the command of Cyrus the Younger and the life of an ancient Greek mercenary in this period.

It should also be added that the very campaign of the Greek mercenaries of Cyrus the Younger made a deep impression on contemporaries, and modern historians who have the opportunity to evaluate this event in a historical perspective, in connection with the gradual development of relations between Hellas and its powerful eastern neighbor, actively continue to give it a lot of attention, but in Ukrainian historiography, almost no one is engaged in the study of this event and other works of Xenophon.

REFERENCES

1. Ксенофонт. Анабазис. Похід 10000 елінів / [пер. з давньогр. О.І. Кислюк]. Київ: «Український письменник», 2011.

2. Топчий В. Робота Ксенофонта Афінського «Анабасис», як основне джерело з історії грецьких найманців. *Наука і освіта України в умовах російсько-української війни: виклики та завдання в контексті національної безпеки. Том I* / Київ, Дрогобич, Львів, Переяслав, Ужгород, Запоріжжя: Посвіт, 2023. С. 46–47.

3. Топчий В. Праця Ксенофонта Афінського «Анабасис» як основне джерело з історії грецьких найманців на території Персії. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи [колективна монографія]. Том 9: Дилеми сталого розвитку науки та освіти* / Конін, Ужгород, Перемишль, Херсон: Посвіт, 2023. С. 37–39.

4. Топчий В. Праця Ксенофонта Афінського «Анабасис» як основне джерело з історії грецьких найманців на території Персії. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XIV: Виміри сталого розвитку в теорії та практиці* / Конін, Ужгород, Перемишль, Херсон: Посвіт, 2023. С. 192–199.

5. Ctesias` History of Persia. Tales of the Orient / [translate Lloyd Llewellyn-Jones, James Robson]. Abingdon: Routledge, 2010. URL: https://www.academia.edu/1169204/Ctesias_History_of_Persia_Tales_of_the_Orient

6. Diogenes Laërtius. Lives of the Eminent Philosophers. *Loeb Classical Library, 2 volumes* / [translation by R.D. Hicks]. Cambridge: Harvard University Press, 1925. URL: <https://royallib.com/read/laertskiy-diogen/gizn-ucheniya-i-izrecheniya-znamenitih-filosofov.html>

7. Hobden F. Xenophon. *Ancients in Action* / London: Bloomsbury Academic, 2020. 168 p.

8. Philostratus and Eunapius: Lives of the Philosophers / [English translation by Wilmer Cave Wright]. London: W. Heinemann; New York: G. P. Putnam's Sons, 1922. 595 p.

9. The histories of Polybius / [translated by Evelyn S. Shuckburgh]. London, New York: MACMILLAN AND CO., 1889. URL: <https://www.gutenberg.org/files/44125/44125-h/44125-h.htm>

10. Xenophon: Ethical Principles and Historical Enquiry. *Mnemosyne. Supplements. History and Archaeology of Classical Antiquity*, Vol. 348 / Boston: Brill, 2012. 804 p.

Тарас БАТЮК, Марко КАНТОР
(Дрогобич, Україна)

КИРИЛО ОСЬМАК (1890–1960) В УКРАЇНСЬКОМУ ВИЗВОЛЬНОМУ РУСІ 1940-Х РОКІВ

На сучасному етапі розвитку історичної науки особливо важливе значення набувають біографічні дослідження. Оскільки ціла низка визначних діячів залишається або взагалі невивченими, або маловивченими. Особливо це стосується діячів, які приймали безпосередню участь у визвольній боротьбі українців за відновлення Української самостійної соборної держави. Відповідно джерельні матеріали про їхню діяльність ретельно приховувалися радянською окупаційною адміністрацією, а біографії фальсифікувалися. Після здобуття Україною незалежності відбулися суттєві зрушення і дослідники отримали доступ до щойно розсекречених архівних матеріалів. Відповідно після їхнього опрацювання широка громадськість отримала інформацію про знакові події українських визвольних змагань та осіб, які у них приймали участь. Саме до таких постатей належить учасник української визвольної боротьби 1917–1920 рр. та 1940–1944 рр. Кирило Іванович Осьмак.

Наголосимо, що постать Кирила Івановича Осьмака уже знайшла своє відображення у науковому дискурсі. Мабуть найбільш повно його постать описана у праці доньки Наталії Осьмак [11]. Зокрема, вона отримала доступ до джерел не тільки в українських архівах, але й у Центральному історичному архіву Москви (про навчання батька у Московському сільськогосподарському інституті, громадській діяльності, проходження практики тощо), відтак змогла детально реконструювати життєвий шлях батька.

Сучасна дослідниця Тетяна Підгайна у спеціальному дисертаційному дослідженні здійснила ґрунтовний аналіз інтелектуальної спадщини Кирила Осьмака [26; 27; 28; 29; 30; 31; 32; 33; 34]. Аналіз наукового доробку Кирила Івановича та його внесок у сільськогосподарську науку розкривають В. Гамалія [5], А. Білоцерківська [1]. Значну увагу цій статі приділяли у своїх дослідженнях В. Вергунов [2; 3; 4], В. Онопрієнко, О. Реєнт, Т. Щербань [16], В. Самородов [41], Ю. Шаповал [42] та ін. Постать К. Осьмака привертала увагу також інших дослідників та краєзнавців (В. Закалюжний [9], С. Коваленко [12], В. Магда [14], М. Малік [15], Н. Прасольченко [35], Я. Проць [36; 37; 39], В. Ревеука [40] та ін.).

У той же час доступ до комплексу нових документів створює умови для подальшого дослідження, з акцентом на участь К. Осьмака в українському визвольному русі 1930–1940-х років. Використовуючи інформаційний потенціал кримінальної справи.